
PREDSLOV

Pro tuto knihu a Františka Kutlíka je příznačné, že jsme se poprvé potkali na Celosvětovém mediálním fóru ve Venezuele. Spolu se třemi stovkami mediátorů a zástupců mediálních institucí z celého světa jsme fascinovaně naslouchali výsledkům práce portugalských mediátorů. Ti totiž při *Úřadu vysokého komisaře pro přistěhovalectví a mezikulturní dialog* usnadňovali komunikaci a nabízeli pomocnou ruku – nebo spíše své mediální dovednosti – při řešení sporů mezi lidmi různých etnik a z různého kulturního prostředí.

“*Mediadores sócio-culturais*” nám – stejně jako jejich španělští kolegové, interkulturní mediátoři z Odboru sociální péče města Madrid – na konkrétních případech ilustrovali úspěšné využití nástrojů mediace při navázání interkulturního dialogu a usnadňování integrace národnostních menšin a migrantů.

Pro ty z nás, kteří pocházeli ze středo- a východoevropského regionu, byl tehdy pojem *interkulturní mediace* relativně nový. Po roce 1989 se naše národy postupně a někdy bolestivě učily a stále učí pracovat s kulturní rozmanitostí, sžívat se s nově příchozími skupinami cizinců a využívat příležitostí, které interkulturní společnost nabízí. Uběhlo 30 let a ani zdaleka nejsme v našem učení se vzájemnému respektu, komunikaci a skutečnému naslouchání u konce. Jen pro ilustraci: podíl cizinců v české populaci se pohybuje kolem 4 %, což je hluboce pod průměrem většiny zemí Evropské unie.

Nutno říct, že snahu zavést interkulturní mediaci jsme měli. Platformou pro pilotní mediální programy, tzv. smířčí rady, byla v devadesátých letech nezisková organizace *Partners for Democratic Changes*. Ty se zaměřovaly na zvládání konfliktů interetnického rázu, a to zejména mezi majoritou a romskou menšinou. Bohužel se jim od státu nedostalo výraznější podpory a svou činnost postupně utlumily.

Kulturní diverzita je bohatstvím společnosti, protože každému jednotlivci, kdo ji tvoří, zprostředkovává různé názory, postoje a zkušenosti. Zároveň může být – a bývá – zdrojem nedorozumění. Interkulturní dialog a práce s odlišnostmi jsou proto zřejmou nutností.

František Kutlík zdárně mapuje roli interkulturních mediátorů a rozmanité modely interkulturní mediace, které jsou využitelné v našem prostředí. Na stránkách své knihy nabízí příklady a inspirativní postřehy, jak čelit nedorozuměním pramenícím z odlišných hodnot a kulturních vzorců, a jak podpořit cestu ke konsensu. Poznatky, které přináší, mohou napomoci nejen mediátorům, ale i všem ostatním, kdo usilují o usnadnění komunikace a stojí o vzájemného porozumění v kulturně rozmanité společnosti.

PhDr. Dana Potočková, MA, MDR
ředitelka Conflict Management International